

MEMORANDUM DE FINANȚARE *)

Comisia Europeană, denumită în continuare *Comisia*, acționând pentru și în numele Comunității Europene, denumită în continuare *Comunitatea*, pe de o parte, și Guvernul României, denumit în continuare *Beneficiarul*, pe de altă parte, au convenit după cum urmează:

Măsura la care se face referire în art. 1 va fi executată și finanțată din resursele bugetare ale Comunității, conform prevederilor cuprinse în prezentul memorandum. Cadrul tehnic, juridic și administrativ în care măsura la care se face referire în art. 1 va fi implementată este stabilit de Condițiile generale anexate la Acordul-cadru încheiat la 12 martie 1991 între Comisie și Beneficiar și completate cu prevederile prezentului memorandum și cu Dispozițiile speciale anexate la acesta.

ARTICOLUL 1**Natura și obiectul**

Ca parte a programului său de asistență, Comunitatea va contribui prin fonduri nerambursabile la finanțarea următoarei măsuri:

Numărul programului: 2002/000-585
 Titlul: Program orizontal de pregătire a țărilor candidate pentru descentralizarea extinsă (EDIS)¹⁾ în managementul fondurilor de preaderare în România
 Durata: până la 31 iulie 2004

ARTICOLUL 2**Angajamentul Comunității**

Contribuția financiară a Comunității a fost stabilită la nivelul maxim de 0,9 milioane euro, denumită în continuare *finanțare gratuită*.

ARTICOLUL 3**Durata și data de expirare**

Pentru prezenta măsură finanțarea gratuită este disponibilă pentru contractare până la data de 31 iulie 2004, făcând obiectul prevederilor prezentului memorandum. Toate contractele trebuie semnate până la această dată. Fondurile rămase din finanțarea gratuită, care nu au fost contractate până la această dată, vor fi anulate. Termenul limită pentru efectuarea plăților din cadrul finanțării gratuite este 31 iulie 2005. Toate plățile trebuie să fie efectuate până la expirarea termenului limită pentru efectuarea plăților. Comisia poate totuși, în cazuri excepționale, să fie de acord cu o prelungire corespunzătoare a perioadei de contractare sau a perioadei de efectuare a plăților, dacă aceasta este solicitată în timp util și justificată în mod adecvat de către Beneficiar. Prezentul memorandum va expira la data la care expiră perioada de efectuare a plăților din finanțarea gratuită. Toate sumele care nu au fost utilizate vor fi returnate Comisiei.

ARTICOLUL 4**Adrese**

Corespondența referitoare la executarea măsurii, având menționate numărul și titlul măsurii, va fi adresată la:

Pentru Comunitate:

Delegația Comisiei Europene în România
 Bd. Primăverii nr. 48A
 71297 București, România
 Telefon: (+40-21) 203 54 00
 Fax: (+40-21) 230 24 53

Pentru Beneficiar:

Ministerul Integrării Europene
 Hildegard Carola Puwak
 Ministrul integrării europene
 Str. Apolodor nr. 17, latura nord, sectorul 5
 București, România
 Telefon: (+40-21) 301 15 06
 Fax: (+40-21) 336 85 09

ARTICOLUL 5**Numărul de exemplare**

Prezentul memorandum a fost întocmit în două exemplare în limba engleză.

ARTICOLUL 6**Intrarea în vigoare**

Prezentul memorandum va intra în vigoare la data semnării de către ambele părți. Orice cheltuielă care are loc înaintea acestei date nu este eligibilă pentru finanțarea gratuită.

Anexele constituie parte integrantă a prezentului memorandum.

Semnat la București la 23 octombrie 2002.

Pentru Beneficiar,
Hildegard Carola Puwak,
 ministrul integrării europene,
 coordonatorul național
 al asistenței

Pentru Comunitate,
Jonathan Scheele,
 șeful Delegației Comisiei
 Europene în România

Anexe:

1. Acordul-cadru (anexele A și B)
2. Dispoziții speciale (anexa C)
3. Informare și publicitate pentru programele PHARE, ISPA și SAPARD ale Comunităților Europene (anexa D)

*) Traducere.

1) EDIS — Extended Decentralised Implementation System = Sistem extins de implementare descentralizată.

ACORD - CADRU

Comisia Comunităților Europene, denumită în cele ce urmează *Comisia*, acționând pentru și în numele Comunității Economice Europene, denumită în cele ce urmează *Comunitatea*, pe de o parte, și România, de cealaltă parte, și împreună denumite *părți contractante*,

având în vedere faptul că România este eligibilă de a beneficia de Programul de asistență PHARE din partea Comunității, prevăzut în Regulamentul nr. 3.906/89 din 18 decembrie 1989 al Consiliului Comunității Europene, modificat prin Regulamentul nr. 2.698/90 din 17 septembrie 1990,

având în vedere faptul că este convenabilă menționarea în cele de mai jos a cadrului tehnic, legal și administrativ pentru executarea măsurilor finanțate în România în cadrul programului de asistență al Comunității, au convenit după cum urmează:

ARTICOLUL 1

Pentru a promova cooperarea dintre părțile contractante în scopul sprijinirii procesului reformei economice și sociale din România, părțile contractante sunt de acord să implementeze măsuri în domeniul cooperării financiare, tehnice și al altor forme de cooperare, așa cum s-a specificat în regulamentul de mai sus, care vor fi finanțate și implementate în cadrul tehnic, legal și administrativ stabilit în acest acord. Detaliile specifice ale fiecărei măsuri (sau set de măsuri) vor fi introduse într-un memorandum ce va fi convenit între părțile contractante (denumit în continuare *memorandum de finanțare*), pentru care este oferit un model în anexa nr. 2 (C).

România ia toate măsurile necesare pentru a asigura executarea corespunzătoare a tuturor măsurilor.

ARTICOLUL 2

Fiecare măsură finanțată în cadrul acestui acord va fi implementată în conformitate cu Condițiile generale din anexa A, care vor fi considerate ca fiind incluse în fiecare memorandum de finanțare.

Memorandumul de finanțare poate schimba sau suplimenta Condițiile generale, după cum va fi necesar pentru implementarea măsurii în discuție.

ARTICOLUL 3

Pentru problemele legate de măsurile finanțate în cadrul acestui acord Comisia va fi reprezentată de delegația sa, imediat ce aceasta este înființată în București, care se va asigura, din partea Comisiei, că măsura este executată în conformitate cu practicile financiare și tehnice legale.

ARTICOLUL 4

Când părțile contractante convin astfel, Comisia poate delega responsabilitatea sa integrală sau parțială privind implementarea unei măsuri către o terță parte, stat sau agenție.

Eugen Dijmărescu,
ministru de stat
ROMÂNIA

În acest caz termenii și condițiile unei asemenea delegări vor fi menționați în acordul ce urmează să fie încheiat între Comisie și terță parte, stat sau agenție, cu acordul Guvernului României.

ARTICOLUL 5

Orice dispută legată de acest acord, care nu poate fi rezolvată prin consultare, va fi soluționată în conformitate cu procedura de arbitraj menționată în anexa B.

ARTICOLUL 6

Acest acord este întocmit în două exemplare în limba engleză.

ARTICOLUL 7

Acest acord va intra în vigoare la data la care părțile contractante se vor informa reciproc despre aprobarea sa în conformitate cu legislația sau procedura internă a fiecărei părți. Acordul va continua să fie în vigoare pentru o perioadă nedefinită, dacă nu își încetează valabilitatea prin notificarea scrisă a uneia dintre părțile contractante către cealaltă.

La încheierea duratei de valabilitate a acestui acord orice măsură aflată încă în curs de execuție va fi dusă la îndeplinire conform termenilor memorandumului de finanțare aferent și Condițiilor generale stabilite prin prezentul acord.

ARTICOLUL 8

Prevederile acestui acord se vor aplica și cooperării tehnice și altor cooperări convenite între părțile contractante, care prin natura lor nu sunt cuprinse într-un memorandum specific finanțat în baza Programului de asistență PHARE, la cererea Guvernului României.

Anexele vor fi considerate parte integrantă a acestui acord.

Întocmit la București la 12 martie 1991.

Frans Andriessen,
vicepreședinte al Comisiei Europene
COMUNITATEA

**CONDIȚII GENERALE
privind memorandumurile de finanțare**

În aceste Condiții generale termenul *Beneficiar* va fi înțeles ca referitor la Guvernul României.

TITLUL I**Finanțarea proiectelor****ARTICOLUL 1****Obligația Comunității**

Angajamentul Comunității, numit în cele ce urmează *finanțarea gratuită a CEE*, a cărei valoare este menționată în memorandumul de finanțare, va determina limita în

cadrul căreia se vor desfășura angajarea și execuția plăților prin contracte și devize aprobate corespunzător.

Orice cheltuieli ce depășesc finanțarea gratuită a CEE vor fi suportate de Beneficiar.

ARTICOLUL 2**Disponibilitatea finanțării gratuite a CEE**

Acolo unde execuția unei măsuri depinde de angajamentele financiare asupra resurselor proprii ale beneficiarilor

sau asupra altor surse de fonduri, finanțarea gratuită a CEE va deveni disponibilă în momentul în care devin disponibile și sumele angajate de Beneficiar și/sau celelalte surse de fonduri, conform celor prevăzute în memorandumul de finanțare.

ARTICOLUL 3

Cheltuirea

Contractele sunt eligibile pentru plăți în baza acestui memorandum de finanțare numai dacă sunt încheiate înainte de data de expirare a memorandumului de finanțare. Plățile în cadrul unor asemenea contracte pot avea loc într-o perioadă de maximum 12 luni de la data de expirare a memorandumului de finanțare. Orice prelungire excepțională a acestei perioade trebuie să fie aprobată de Comisie.

În cadrul limitei stabilite pentru finanțarea gratuită a CEE cererile pentru fonduri sub forma unui program de lucru vor fi prezentate Delegației Comisiei de către Beneficiar, conform agendei stabilite în memorandumul de finanțare. Documentele justificative referitoare la plățile făcute pentru realizarea unei anumite măsuri vor fi puse la dispoziție în sprijinul cererii de fonduri, atunci când Comisia o solicită.

Oricum, în cadrul anumitor contracte din cadrul măsurii poate fi prevăzută plata direct de către Comisie către contractanți. Fiecare contract va indica proporția și momentul efectuării plății, împreună cu documentele justificative necesare.

Pentru partea de program implementată de Beneficiar Autoritatea de implementare va înainta un program de lucru cu cel puțin 9 luni înainte de data de expirare a memorandumului de finanțare, pentru aprobarea de către Comisie a contractelor ce mai trebuie încheiate pentru implementarea programului. Programul de lucru trebuie să cuprindă propuneri pentru utilizarea dobânzilor nete provenite din conturile deschise în cursul implementării programului, cu condiția ca întreaga finanțare gratuită a CEE să fi fost angajată anterior.

În ceea ce privește măsurile executate pe baza unor deoze estimative, în condițiile în care memorandumul de finanțare nu poate prevedea altfel, o primă tranșă de plată, care nu va depăși 20% din totalul devizului aprobat de Comisie, poate fi efectuată în favoarea Beneficiarului, în aceleași condiții menționate la paragraful 2 de mai sus.

TITLUL II

Achiziționarea

ARTICOLUL 4

Generalități

Procedura ce trebuie urmată pentru încheierea contractelor de lucrări, livrări și de cooperare tehnică va fi menționată în memorandumul de finanțare, conform principiilor de mai jos.

ARTICOLUL 5

Condiții de participare

1. Cu excepția prevederilor art. 6, Comisia și Beneficiarul vor lua măsurile necesare pentru a asigura egalitatea condițiilor de participare la astfel de contracte, în special prin publicarea în timp util a invitațiilor la licitație. Anunțurile urmează să fie făcute pentru Comunitate cel

puțin în Jurnalul Oficial al Comunităților Europene și pentru statele beneficiare, în jurnalul oficial corespunzător.

2. Condițiile generale ale contractelor trebuie să fie întocmite în conformitate cu modelele din uzanța internațională, cum ar fi reglementările generale și condițiile pentru contractele de livrări finanțate din fondurile PHARE.

ARTICOLUL 6

Derogarea de la procedurile standard

Acolo unde este recunoscută urgența situației sau unde aceasta este justificată pe baza naturii, importanței reduse sau a unor caracteristici particulare ale anumitor măsuri (de exemplu: operații de finanțare în două stagii, operații multifazate, specificații tehnice particulare etc.) și ale contractelor respective, Beneficiarul poate, de acord cu Comisia, să autorizeze în mod excepțional:

- acordarea contractelor în urma unor invitații restrânse la licitație;
- încheierea contractelor prin acord direct;
- realizarea contractelor prin departamente de lucrări publice.

O astfel de derogare trebuie să fie menționată în memorandumul de finanțare.

ARTICOLUL 7

Acordarea contractelor de lucrări și livrări

Comisia și Beneficiarul se vor asigura că pentru fiecare operație oferta selectată este cea mai avantajoasă din punct de vedere economic, în special din punct de vedere al calificărilor și garanțiilor oferite de licitatori, al costului și al calității serviciilor, al naturii și al condițiilor de execuție a lucrărilor sau a livrărilor, al costului lor de utilizare și al valorii tehnice.

Rezultatele invitațiilor la licitație vor trebui publicate în Jurnalul Oficial al Comunităților Europene cât mai repede posibil.

ARTICOLUL 8

Contractele de cooperare tehnică

1. Contractele de cooperare tehnică, care pot lua forma contractelor pentru studii, supravegherea lucrărilor sau de asistență tehnică, vor fi încheiate după negocierea directă cu consultantul sau, dacă se justifică din punct de vedere tehnic, economic ori financiar, ca urmare a invitației la licitație.

2. Contractele vor trebui să fie întocmite, negociate și încheiate fie de Beneficiar, fie de Comisie, atunci când se prevede astfel în memorandumul de finanțare.

3. În situația în care contractele urmează să fie întocmite, negociate și încheiate de Beneficiar, Comisia va propune o listă scurtă cu unul sau mulți candidați, pe baza criteriilor de garantare a calificărilor, experienței și independenței lor și ținând seama de disponibilitatea acestora pentru proiectul în chestiune.

4. În cazul unei proceduri directe de negociere, când Comisia a propus mai mulți candidați, Beneficiarul este liber să aleagă dintre cei propuși candidatul cu care intenționează să încheie contractul.

5. Când există recurs la o procedură de licitare contractul va fi acordat candidatului care a înaintat oferta confirmată de Beneficiar și de Comisie ca fiind cea mai avantajoasă din punct de vedere economic.

TITLUL III

Acordarea de facilități

ARTICOLUL 9

Privilegii generale

Personalului care participă la măsurile finanțate de Comunitate, precum și membrilor familiilor acestuia li se pot acorda avantaje, privilegii și scutiri nu mai puțin favorabile decât cele acordate în mod obișnuit altor străini angajați în statul Beneficiarului, în cadrul oricăror alte acorduri bilaterale sau multinaționale ori aranjamente pentru programe de asistență economică și de cooperare tehnică.

ARTICOLUL 10

Facilități de stabilire, instalare, intrare și rezidență

În cazul contractelor de lucrări, livrări sau de servicii persoanele fizice sau juridice eligibile pentru participarea la procedurile de licitație vor avea drept de instalare temporară și de rezidență în cazurile în care importanța contractului justifică aceasta. Acest drept va fi obținut numai după emiterea invitației de participare la licitație și va servi personalului necesar în vederea efectuării studiilor preparatorii pentru redactarea ofertelor și va expira la o lună după desemnarea contractantului.

Beneficiarul va permite personalului care ia parte la contractele de lucrări, livrări sau de servicii finanțate de Comunitate și membrilor de familie apropiați ai acestuia să intre în statul Beneficiarului, să se stabilească în stat, să lucreze acolo și să părăsească statul respectiv, așa cum o justifică natura contractului.

ARTICOLUL 11

Importul și reexportul de echipament

Beneficiarul va acorda permisele necesare pentru importul de echipament profesional cerut pentru executarea măsurii, în conformitate cu legile, regulile și reglementările în vigoare ale Beneficiarului.

Beneficiarul va acorda în plus persoanelor fizice și juridice care au executat contracte de lucrări, livrări sau de servicii permisele necesare pentru reexportul echipamentului menționat.

ARTICOLUL 12

Controlul importurilor și schimburilor valutare

Pentru executarea măsurilor Beneficiarul se obligă să acorde autorizații de import, precum și autorizații pentru achiziționarea valutei necesare și să aplice reglementările naționale privind controlul asupra schimburilor valutare, fără discriminare între statele membre ale Comunității, Albania, Bulgaria, Republica Cehă, Estonia, Ungaria, Letonia, Lituania, Polonia, Slovacia, Slovenia și Fosta Republică Iugoslavă a Macedoniei.

Beneficiarul va acorda permisele necesare pentru repatrierea fondurilor primite pentru executarea măsurii, conform reglementărilor de control al schimburilor valutare în vigoare în statul Beneficiarului.

ARTICOLUL 13

Impozitare și vamă

1. Plata impozitelor, taxelor vamale și a taxelor de import nu va fi finanțată din finanțarea gratuită a CEE.

2. Importurile în baza contractelor de livrări, încheiate de autoritățile Beneficiarului și finanțate din finanțarea gratuită a CEE, vor putea intra în statul Beneficiarului fără a fi supuse taxelor vamale, altor taxe din import, impozitelor sau unui regim fiscal cu efect echivalent.

Beneficiarul va asigura ca importurile respective să fie eliberate din punctul de intrare pentru a fi livrate către contractant, așa cum se prevede în contract, și pentru folosința imediată conform cerințelor pentru implementarea normală a contractului, fără a ține seama de întâzieri sau de dispute în ceea ce privește stabilirea taxelor vamale, plăților sau a impozitelor menționate mai sus.

3. Contractele pentru livrări sau servicii oferite de firme externe ori românești, finanțate din finanțarea gratuită a CEE, nu vor fi supuse în statul Beneficiarului plății T.V.A., timbrului fiscal sau taxelor de înregistrare ori altor impuneri fiscale având efect similar, indiferent dacă aceste taxe există sau urmează să fie instituite.

4. Persoanele fizice și juridice, inclusiv personalul expatriat din statele membre ale Comunității Europene, care execută contracte de cooperare tehnică finanțate din finanțarea gratuită a CEE, vor fi scutite de la plata impozitului pe profit și pe venit în statul Beneficiarului.

5. Efectele personale și gospodărești importate pentru uz personal de către persoanele fizice (și membrii familiilor lor), altele decât cele achiziționate local, angajate în îndeplinirea sarcinilor definite în contractele de cooperare tehnică, vor fi scutite de taxe vamale, de import, de alte taxe și impozite fiscale cu același efect, efectele personale și gospodărești respective urmând să fie reexportate sau să se dispună de ele în țară conform reglementărilor în vigoare în statul Beneficiarului, după terminarea contractului.

6. Persoanele fizice și juridice care importă echipament profesional, așa cum se prevede în art. 11, dacă solicită astfel, vor beneficia de sistemul de admitere temporară, așa cum este definit prin legislația națională a Beneficiarului în ceea ce privește echipamentul respectiv.

TITLUL IV

Executarea contractelor

ARTICOLUL 14

Originea livrărilor

Beneficiarul se declară de acord că, atunci când Comisia nu autorizează altfel, materialele și livrările necesare pentru executarea contractelor trebuie să fie originare din Comunitate, Albania, Bulgaria, Republica Cehă, Estonia, Ungaria, Lituania, Letonia, Polonia, România, Slovacia, Slovenia și Fosta Republică Iugoslavă a Macedoniei.

ARTICOLUL 15

Proceduri de efectuare a plăților

1. Pentru contractele finanțate din finanțarea gratuită a CEE documentele de licitație vor fi întocmite și plățile vor fi efectuate fie în unități europene de cont (ECU) sau, conform legilor și reglementărilor privind schimbul valutar ale Beneficiarului, în valuta Beneficiarului ori în valuta statului în care ofertantul își are înregistrat sediul de afaceri sau în valuta statului în care sunt produse livrările.

2. Când documentele de licitație sunt întocmite în ECU, plățile în cauză vor fi efectuate în mod corespunzător în

valuta prevăzută în contract, pe baza ratei de schimb a ECU în ziua precedentă efectuării plății.

3. Beneficiarul și Comisia vor lua toate măsurile necesare pentru a asigura execuția plăților în cel mai scurt timp posibil.

TITLUL V

Colaborarea dintre Comisie și Beneficiar

ARTICOLUL 16

Inspecție și evaluare

1. Comisia va avea dreptul să-și trimită propriii agenți sau reprezentanții corespunzător autorizați pentru a duce la îndeplinire orice misiune tehnică sau financiară ori de audit pe care o consideră necesară pentru a urmări execuția măsurii. În orice caz, Comisia va comunica în avans autorităților Beneficiarului trimiterea unor astfel de misiuni.

Beneficiarul va pune la dispoziție toate informațiile și documentele care vor fi solicitate de aceasta și va lua toate măsurile pentru a facilita munca persoanelor împuternicite să ducă la îndeplinire evaluările sau inspecțiile.

2. Beneficiarul:

a) va păstra înregistrări și documente contabile adecvate pentru identificarea lucrărilor, livrărilor sau serviciilor finanțate în baza memorandumului de finanțare, conform procedurilor legale de contabilitate;

b) va asigura ca agenții sau reprezentanții susmenționați ai Comisiei să aibă dreptul de a inspecta toată documentația și înregistrările contabile relevante privitoare la cele finanțate în baza memorandumului de finanțare și va asista Curtea de Conturi a Comunității Europene în executarea evaluării contabile privind utilizarea finanțării gratuite a CEE.

Comisia va putea, de asemenea, să execute o evaluare ulterioară și o evaluare contabilă finală a programului. Evaluarea ulterioară va analiza realizarea obiectivelor/sco-purilor programelor, precum și impactul asupra dezvoltării și restructurării sectorului implicat.

Evaluarea contabilă finală va examina datele financiare la nivel local ale programului, oferind o părere independentă asupra corectitudinii și compatibilității contractelor și plăților, precum și asupra conformității lor cu prevederile memorandumului de finanțare. Evaluarea contabilă va stabili balanța fondurilor neangajate și/sau necheltuite care vor fi rambursate Comisiei.

Orice dispută între părțile contractante, rezultând din acordul-cadru sau din memorandumul de finanțare, care nu este rezolvată prin aplicarea procedurilor menționate la art. 18 din Condițiile generale, referitoare la memorandumul de finanțare, va fi supusă arbitrării de către un tribunal de arbitraj, după cum urmează:

Părțile la arbitraj vor fi Beneficiarul, pe de o parte, și Comisia, pe de altă parte.

Tribunalul de arbitraj va fi compus din 3 arbitri, numiți după cum urmează:

— un arbitru va fi numit de Beneficiar;

ARTICOLUL 17

Urmărirea măsurilor

În urmărirea executării măsurii, Comisia poate solicita orice explicație și, atunci când este necesar, poate cădea de acord cu Beneficiarul asupra unei noi orientări în ceea ce privește măsura care să fie considerată mai bine adaptată obiectivelor avute în vedere.

Beneficiarul va face rapoarte către Comisie, conform planului menționat în memorandumul de finanțare, pe toată perioada de execuție a măsurii, precum și asupra complementării acesteia după încheiere.

Comisia, pe baza rapoartelor și, după caz, a evaluării ulterioare, va proceda la închiderea oficială a programului și va informa țara beneficiară despre data închiderii oficiale a programului.

TITLUL VI

Prevederi generale și finale

ARTICOLUL 18

Consultări—Dispute

1. Orice problemă legată de executarea sau interpretarea memorandumului de finanțare sau a acestor Condiții generale va fi subiect de consultare între Beneficiar și Comisie, conducând, în cazul în care este necesar, la un amendament la memorandumul de finanțare.

2. În situația în care se constată neîndeplinirea unei obligații stabilite în memorandumul de finanțare și în aceste condiții generale, care nu au fost subiect al unor măsuri de remediere luate în timp util, Comisia va putea suspenda finanțarea măsurii după consultarea cu Beneficiarul.

3. Beneficiarul poate renunța total sau parțial la execuția măsurii. Părțile contractante vor stabili detaliile respectivei renunțări printr-un schimb de scrisori.

ARTICOLUL 19

Anunț—Adrese

Orice anunț și orice acord între părți prevăzut aici trebuie să aibă forma unei comunicări scrise, cu referire explicită la numărul și la titlul măsurii. Astfel de anunțuri sau de acorduri vor fi făcute prin scrisoare adresată părții autorizate să primească cele menționate și vor fi trimise la adresa anunțată de partea respectivă. În caz de urgență sunt permise comunicări prin telefax, comunicări telegrafice sau prin telex, care vor fi considerate valabile, cu condiția confirmării imediate prin scrisoare. Adresele sunt menționate în memorandumul de finanțare.

ANEXA B

ARBITRAJ

— un al doilea arbitru va fi numit de Comisie;
— al treilea arbitru, denumit în continuare și *conducător*, va fi numit prin acordul părților sau, în cazul unui dez-acord, de secretarul general al O.N.U.

Dacă oricare dintre părți nu reușește să numească un arbitru, acesta va fi numit de conducător.

Dacă un arbitru numit conform acestei proceduri demisionează, decedează sau devine incapabil să-și desfășoare activitatea, un alt arbitru va fi numit în același mod ca și arbitrul căruia îi ia locul; un astfel de succesori va avea toate puterile și îndatoririle arbitrului inițial.

DISPOZIȚII SPECIALE

1. Obiective și rezultate scontate

Obiectivul general al acestei propuneri este de a furniza asistență tehnică în vederea dezvoltării unei capacități administrative adecvate în cadrul Fondului Național, agențiilor de implementare și altor organisme implicate în managementul fondurilor de preaderare pentru a îndeplini cerințele EDIS.

Pentru desfășurarea corespunzătoare a întregului proces, apartenența la țările candidate este esențială. Responsabilul național cu autorizarea finanțării (RNAF) este cel care, din proprie inițiativă, trimite o cerere către Comisie în vederea obținerii unei decizii EDIS pentru fiecare agenție de implementare considerată de RNAF că îndeplinește criteriile și condițiile. Acțiunile prevăzute în fazele I—III ale „foii de parcurs” cad în sarcina autorităților naționale și sunt conduse de către RNAF, în timp ce responsabilitatea pentru faza a IV-a de pregătire a deciziei Comisiei revine numai serviciilor Comisiei.

Faza I (Evaluarea decalajelor) constă în auditarea sistemelor fiecărui organism pentru a se evalua până la ce limite cerințele EDIS sunt îndeplinite și pentru a se identifica acțiunile, schimbările și îmbunătățirile specifice, necesare pentru a asigura conformitatea cu cerințele respective. Această fază este deja în curs de desfășurare, folosindu-se resurse din țările candidate, cu un organism național de audit independent sau expert extern finanțat prin acțiunile de asistență tehnică existente.

Dacă autoritățile naționale au realizat evaluarea de la faza I tot prin serviciile unui auditor extern, același organism poate realiza evaluarea conformității, cu condiția de a nu fi implicat în lucrările pregătitoare pentru faza a II-a.

Prima parte a acestui program constă în eliminarea decalajelor (faza a II-a a „foii de parcurs” către EDIS). Obiectivul este pregătirea pentru EDIS, prin realizarea tuturor schimbărilor și îmbunătățirilor necesare la instituțiile și în procedurile vizate, prin implementarea recomandărilor din Raportul de evaluare a decalajelor (RED).

În acest scop programul va asista Fondul Național, agențiile de implementare și orice alte organisme implicate în managementul fondurilor PHARE pentru introducerea treptată a EDIS, ajutându-le în proiectarea și dezvoltarea capacității administrative la nivelul adecvat, prin stabilirea unor proceduri, manuale și cursuri de instruire adecvate. Asistența tehnică va asigura sprijin pentru crearea unui sistem care să îndeplinească funcțiile cerute (programarea proiectelor, managementul proiectelor, implementarea proiectelor, licitare, contractare, managementul fluxurilor financiare, control financiar, monitorizarea și evaluarea măsurilor PHARE), când este cazul.

A doua parte a acestui program constă în evaluarea conformității (faza a III-a a EDIS). Obiectivul este de a da autorităților naționale responsabile pentru managementul financiar al instrumentului comunitar posibilitatea de a stabili dacă sunt îndeplinite condițiile pentru aplicarea formală a EDIS.

A patra și cea din urmă fază (în afara razei de acțiune a acestui program) constă în pregătirea pentru decizia Comisiei. Aceasta va cuprinde analiza dosarului de solicitare EDIS înaintat de către RNAF și auditul de verificare ulterior care conduce, în cazul unei evaluări pozitive, la decizia Comisiei (prin care se renunță la aprobarea prealabilă, „ex ante”) — va fi executată de către serviciile Comisiei Europene.

O atenție deosebită trebuie acordată faptului că în majoritatea țărilor candidate au fost luate deja măsuri importante

în acest domeniu, fie în cadrul unor proiecte PHARE specifice, al unor acorduri de înfrățire instituțională, al asistenței tehnice ISPA pentru EDIS sau în procesul de acreditare SAPARD. Prin urmare, trebuie acordată atenție complementării măsurilor PHARE sau ISPA precedente sau aflate în derulare, evitându-se suprapunerea cu acestea, precum și faptului că activitățile să fie cu adevărat adiționale și construite pe ceea ce există deja.

Rezultate așteptate

Faza a II-a (Eliminarea decalajelor):

Sistemele de control în cadrul și asupra agențiilor implicate se supun condițiilor și criteriilor Regulamentului nr. 1.266/1999, așa cum sunt detaliate în documentul de lucru al Comisiei „Pregătirea pentru descentralizarea extinsă”.

Aceasta se poate realiza, de exemplu, prin următoarele activități și rezultate:

Activități:

- elaborarea de către autoritățile naționale a unui program de lucru care să stabilească acțiuni detaliate și un grafic pentru fiecare recomandare din RED;

- implementarea programului de lucru de către autoritățile naționale, cu sprijin finanțat din asistența tehnică, dacă este necesar;

- pregătirea unui studiu de pistă de audit de către autoritățile naționale (cu asistență din partea unor consultanți externi, dacă este necesar) pe baza indicațiilor primite de la serviciile Comisiei;

- asigurarea unor cursuri de instruire, seminarii, vizite de studiu și alte tipuri de sprijin și consultanță pentru acțiuni (cu asistență comunitară, dacă este necesar);

- elaborarea unor manuale de management și control financiar de către instituțiile vizate;

- elaborarea unor manuale de audit de către organismele de audit responsabile, atât la nivel central, cât și la nivel descentralizat.

Sarcinile și rezultatele ce vor fi asigurate de către furnizorii de asistență în cadrul acestui program includ următoarele:

- manuale de management și control financiar intern, care ar trebui mai întâi elaborate, apoi implementate și aplicate de serviciile de management și control financiar intern ale agențiilor de implementare pentru instrumentele de preaderare — pentru a asigura conformitatea cu cerințele sistemului de management și control pentru PHARE;

- implementarea managementului financiar intern și a managementului de control îndeplinind cerințele EDIS, incluzând cursuri de instruire și campanii de informare în cadrul agențiilor de implementare pentru instrumentele de preaderare;

- definirea etapelor necesare în procedurile de achiziție, în licitare și contractare, pentru a îndeplini cerințele EDIS;

- audit operațional; pregătirea unei piste de audit intern;

- pregătirea unor grafice desfășurătoare și a unor liste de verificări pentru raportare și comunicare, pentru stabilirea relației cu serviciile de audit (audit intern al ministerelor de linie, servicii de supraveghere bugetară etc.), întocmite zilnic;

- rezultatele suplimentare vor fi identificate, dacă este necesar, după terminarea evaluării decalajelor.

Faza a III-a (Evaluarea conformității)

Rezultate așteptate:

— întocmirea unui raport (Raportul de evaluare a conformității) de către un auditor extern, care să expună constatările și concluziile activității de audit și să dea o opinie de audit care să ofere o asigurare pozitivă că cerințele sunt îndeplinite;

— transmiterea de către RNAF la Comisie a unei solicitări pentru EDIS pentru agențiile de implementare relevante.

Acestea vor fi realizate, de exemplu, prin următoarele activități și rezultate:

Activități:

— auditarea completă financiară și de sisteme de către un auditor extern din partea autorităților naționale ale fiecărei instituții vizate, care să cuprindă:

1. cerințele stabilite în Regulamentul nr. 1.266/1999 și detaliate în „Documentul de lucru EDIS“, acordând o atenție deosebită punctelor identificate în RED pentru faza I;

2. manualele și alte documente relevante pentru îndeplinirea acestor cerințe;

3. verificarea completă a procedurilor de achiziție naționale ca parte integrantă a auditului.

Sarcinile și rezultatele ce vor fi asigurate de către furnizorii de asistență în cadrul acestui program includ următoarele:

1. Pe baza raportului de audit pregătit în faza I și ca urmare a asistenței acordate în cadrul unui proiect separat pentru faza a II-a, pregătirea EDIS, se va efectua o nouă evaluare a organismelor auditate în faza I pentru a se vedea dacă au realizat îmbunătățirile necesare.

2. Pregătirea unui raport de conformitate către RNAF, care să certifice următoarele:

— că procedurile de management de proiect și control PHARE la agențiile de implementare și Fondul Național sunt în concordanță cu cerințele pentru EDIS;

— că expertiza în managementul de proiect PHARE, în planificarea, urmărirea, gestionarea succesului (și a posibilității eșec), a resurselor proiectelor PHARE și în alte chestiuni legate de pregătirea, monitorizarea și evaluarea efective ale asistenței PHARE în conformitate cu prioritățile de preaderare este satisfăcătoare;

— că există sisteme corespunzătoare și controale interne efective pentru administrarea/gestionarea proiectelor PHARE de-a lungul întregului ciclu de proiect (cu concentrare pe verificări și piste de audit);

— analiza sistemelor de tehnologia informației (IT) și a securității datelor.

2. Buget

Asistența indicativă pentru pregătirea țărilor candidate pentru descentralizare extinsă (EDIS) în managementul fondurilor de preaderare

— euro —

Tări candidate	Eliminarea decalajelor (faza a II-a) Evaluarea conformității (faza a III-a)	
Tări candidate	Suma	Ref. CRIS
Ungaria	300.000	
Republica Cehă	300.000	
Slovenia	400.000	
Slovacia	700.000	
Polonia	1.000.000	
Estonia	500.000	
Letonia	500.000	
Lituania	500.000	
România	900.000	
Bulgaria	800.000	
TOTAL:	5.900.000	2002/000585

Grafic de contractare și efectuare a plăților

Pentru Republica Cehă, Estonia, Ungaria, Lituania, Letonia, Polonia, Slovacia și Slovenia toate contractele trebuie semnate până la 30 septembrie 2003 și plățile trebuie efectuate până la 30 septembrie 2004. Pentru Bulgaria și România toate contractele trebuie semnate până la 31 iulie 2004 și plățile trebuie efectuate până la 31 iulie 2005.

Dacă este necesar, programul pentru fiecare țară va consta din două contracte de consultanță. Un contract va acoperi „Eliminarea decalajelor“ (faza a II-a) și celălalt „Evaluarea conformității“ (faza a III-a).

Grafic indicativ cumulativ trimestrial pentru contractare și efectuarea plăților:

	2002	2003				2004				2005		
	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3
Sume cumulate contractate	0.7	3.1	3.7	4.2	4.7	5.3	5.3	5.9	5.9	5.9	5.9	5.9
Sume cumulate plătite	0.3	1.1	1.8	2.5	3.1	3.8	4.0	4.2	4.6	4.6	5.2	5.9

3. Aranjamente de implementare

Prezenta propunere financiară este pentru un program orizontal. Proiectele trebuie să fie implementate prin structurile Programului național PHARE. Ca atare, prezenta propunere financiară va fi împărțită pe țări, prin semnarea a 10 memorandumuri de finanțare separate, permițând astfel o urmărire optimă a implementării în fiecare țară și maxim de eficiență în implementarea proiectului.

Implementare prin programe naționale**Management financiar și de proiect aplicat de către țara candidată**

Programul va fi gestionat în conformitate cu procedurile Sistemului de implementare descentralizată PHARE (SID)¹⁾.

Coordonatorul național al asistenței (CNA) va avea responsabilitatea de ansamblu în ceea ce privește programarea, monitorizarea și implementarea programelor PHARE. Responsabilul național cu autorizarea finanțării (RNAF) și responsabilul cu autorizarea programului (RAP) vor asigura faptul că programele sunt implementate în conformitate cu procedurile stabilite în Manualul SID și cu alte instrucțiuni ale Comisiei, precum și că toate contractele sunt întocmite în conformitate cu prevederile Ghidului practic pentru PHARE, ISPA și SAPARD²⁾.

¹⁾ Luând în considerare normele stabilite în anexa la Regulamentul Consiliului nr. 1.266/1999.

²⁾ Ghidul practic a înlocuit secțiunea F („Achiziții“) din Manualul SID.

CNA ȘI RNAF vor fi împreună responsabili pentru coordonarea între PHARE (inclusiv programele PHARE de cooperare transfrontalieră), ISPA și SAPARD.

Fondul Național (FN), condus de RNAF, va supraveghea managementul financiar al programului și va fi responsabil pentru raportarea către Comisie. RNAF va avea responsabilitatea generală pentru managementul financiar al fondurilor PHARE. El trebuie să asigure respectarea regulilor, regulamentelor și procedurilor PHARE, referitoare la achiziții, raportare și management financiar, și a regulilor Comunității privind ajutorul de stat, precum și funcționarea unui sistem corespunzător de raportare și informare privind proiectele. Aceasta include responsabilitatea raportării tuturor cazurilor suspecte și adevărate de fraudă și neregularitate. RNAF va avea răspunderea totală pentru fondurile PHARE ale unui program până la încheierea acestuia.

În vederea atingerii scopului acestui program un comitet de coordonare (grup de lucru la nivel înalt) va fi instituit (în fiecare țară participantă) pentru a supraveghea implementarea programului. Comitetul de coordonare ar trebui să aibă reprezentanți ai principalilor participanți, și anume CNA, RNAF din țara candidată, iar directorul pentru coordonarea instrumentelor financiare, șeful de echipă și șeful delegației vor reprezenta Comisia.

Recuperarea fondurilor

Orice neregularitate dovedită sau fraudă descoperită în orice moment pe parcursul implementării programului va conduce la recuperarea fondurilor de către Comisie.

Dacă implementarea unei măsuri pare să nu justifice fie o parte sau întreaga asistență alocată, Comisia trebuie să dispună o analiză corespunzătoare a cazului, în special solicitând țării beneficiare să înainteze comentarii în cadrul unei perioade date și să corecteze orice neregularitate.

În urma analizei la care s-a făcut referire în paragraful anterior Comisia poate reduce, suspenda sau anula asistența cu privire la măsurile în cauză, dacă analiza dezvăluie o neregularitate, o combinație necorespunzătoare de fonduri sau o eroare în respectarea uneia dintre condițiile memorandumului de finanțare și, în special, orice modificare semnificativă care afectează natura sau condițiile implementării măsurii pentru care nu s-a obținut acordul Comisiei. Orice reducere sau anulare a asistenței presupune recuperarea sumelor plătite.

În cazul în care Comisia consideră că neregularitatea nu a fost corectată sau că o întregă operațiune ori o parte a unei operațiuni nu justifică, în totalitate sau parțial, asistența acordată acesteia, Comisia trebuie să dispună o analiză potrivită a cazului și să solicite țării beneficiare să înainteze comentarii în cadrul unei perioade specificate. După efectuarea analizei, dacă țara beneficiară nu a întreprins măsuri de corecție, Comisia poate:

- a) reduce sau anula orice avans;
- b) anula în totalitate sau parțial asistența acordată pentru îndeplinirea măsurii respective.

Comisia trebuie să determine mărimea unei corecții, ținând cont de natura neregularității și de întinderea oricăror erori în sistemele de management și control.

Orice fonduri neutilizate până la data expirării programului vor fi recuperate de către Comisie. O declarație scrisă finală, însoțită de documentația justificativă, va trebui să fie emisă de RNAF imediat după terminarea perioadei de efectuare a plăților în cadrul memorandumului de finanțare, arătând suma totală contractată și plătită. Un extras de cont bancar final care să arate soldul existent la Fondul Național/agenția de implementare/OPCP va trebui, de asemenea, să fie anexat.

În ciuda recuperării fondurilor neutilizate și neeligibile după expirarea memorandumului de finanțare, un ordin complementar de recuperare poate fi emis după ce a fost făcut auditul final cu privire la bonitatea și consistența contractelor și plăților efectuate, precum și cu privire la respectarea de către acestea a prevederilor memorandumului de finanțare, ținându-se cont de opinia independentă a auditului final.

Responsabilul național cu autorizarea finanțării va asigura rambursarea oricăror fonduri neutilizate sau a oricărei sume plătite în mod eronat în decurs de 60 de zile calendaristice de la data notificării. În cazul în care RNAF nu va plăti suma datorată Comisiei, țara beneficiară va trebui să ramburseze această sumă Comisiei. Dobânda datorată ca urmare a întârzierii efectuării plăților se va adăuga la sumele neachitate prin aplicarea regulilor stipulate în Regulamentul financiar care guvernează bugetul Comunității.

Fluxuri financiare

Comisia va transfera fonduri la Fondul Național în conformitate cu Memorandumul de înțelegere semnat între Comisie și țările respective în decembrie 1998. Fondurile vor fi transferate ca urmare a cererilor de la RNAF într-un cont bancar separat, deschis în euro și administrat de Fondul Național la Banca Centrală (sau la o bancă agreată în prealabil de Comisie).

Transfer de fonduri la Fondul Național

Fondul Național (FN) în fiecare dintre țările respective este după cum urmează:

1. Bulgaria — Ministerul Finanțelor;
2. Republica Cehă — Ministerul Finanțelor;
3. Estonia — Ministerul Finanțelor;
4. Ungaria — Ministerul Finanțelor;
5. Letonia — Ministerul Finanțelor;
6. Lituania — Ministerul Finanțelor;
7. Polonia — Ministerul Finanțelor;
8. România — Ministerul Finanțelor;
9. Slovacia — Ministerul Finanțelor;
10. Slovenia — Ministerul Finanțelor.

O plată de până la 20% din fondurile gestionate local*) va fi transferată la FN după semnarea memorandumului de finanțare și a acordurilor de finanțare (AF) între FN și agențiile de implementare (AI)/Oficiul de Plăți și Contractare PHARE (OPCP). Prevederile art. 2 și 13 din Memorandumul de înțelegere privind crearea Fondului Național trebuie, de asemenea, să fie respectate. Mai mult, RNAF trebuie să înainteze Comisiei nominalizarea responsabililor cu autorizarea programului (RAP) și o descriere a sistemului pus în funcțiune, arătând fluxul de informații între FN și AI/OPCP, precum și modul în care se va îndeplini funcția de plată.

Vor fi făcute două realimentări de până la 30% din fondurile gestionate local*) și plata finală de până la 20% sau soldul întreg al bugetului, depinde care este suma cea mai mică. Prima realimentare va fi efectuată când 5% din buget*) au fost plătite de agențiile de implementare și OPCP. Cea de-a doua realimentare poate fi solicitată când s-au plătit 35% din bugetul*) în vigoare. Cea de-a treia realimentare și ultima va fi făcută când s-au plătit 70% din bugetul*) în vigoare. În mod excepțional RNAF poate solicita o plată în avans mai mare decât procente menționate, în conformitate cu procedurile stabilite în memorandumul de înțelegere menționat anterior. În afara unei autorizări exprese prealabile din partea serviciilor centrale ale Comisiei, nici o realimentare nu poate fi făcută dacă punctele de tragere stabilite mai sus nu au fost respectate.

*) Exclusiv suma prevăzută pentru programele Comunității.

Transfer de fonduri la agențiile de implementare

Responsabilitățile în cadrul Ministerului Finanțelor cu privire la achiziții și plăți ar trebui să respecte principiile parțajării obligațiilor.

Fondul Național va transfera fonduri către agențiile de implementare, inclusiv OPCP, în conformitate cu acordurile de finanțare (AF) semnate între fondurile naționale și agențiile de implementare/OPCP, când este cazul. Vor trebui să fie deschise conturi bancare pentru subprograme în numele Agenției de implementare/OPCP respective, însărcinată cu administrarea financiară a subprogramului, în conformitate cu art. 13 din Memorandumul de înțelegere privind crearea Fondului Național.

Fiecare acord financiar va fi avizat individual, în prealabil, de către Comisie. În cazurile în care Fondul Național este el însuși agent de plată pentru OPCP/Agenția de implementare, nu va avea loc nici un transfer de fonduri de la Fondul Național către OPCP/Agenția de implementare. OPCP și agențiile de implementare trebuie să fie conduse fiecare de un responsabil cu autorizarea programului (RAP) numit de către RNAF după consultarea cu CNA. RAP va fi responsabil pentru toate operațiunile îndeplinite de respectiva OPCP/Agenție de implementare.

Pentru acele contracte cu fonduri reținute pentru o perioadă de garanție care se extind după sfârșitul perioadei de efectuare a plăților pentru program, totalul general al fondurilor aferente acelor contracte, așa cum au fost calculate de RAP și stabilite de Comisie, va fi plătit Agenției de implementare înainte de închiderea oficială a programului. Agenția de implementare își asumă întreaga responsabilitate cu privire la depozitarea fondurilor până la termenul la care plata finală este scadentă și pentru asigurarea folosirii fondurilor amintite numai pentru efectuarea plăților legate de clauzele de reținere.

Agenția de implementare își asumă în continuare întreaga responsabilitate față de contractori pentru îndeplinirea obligațiilor cu privire la clauzele de reținere. Dobânzile aferente fondurilor depozitate vor fi plătite Comisiei după efectuarea ultimei plăți către contractori. Fondurile care nu au fost plătite către contractori după ce au fost stabilite plățile finale trebuie să fie rambursate Comisiei. RNAF va furniza anual Comisiei o situație de ansamblu referitoare la folosirea fondurilor depozitate în conturile de garanție — în speță referitor la plățile făcute din acestea — și cu privire la dobânzile acumulate.

Dobânda

În principiu, toate conturile bancare³⁾ vor fi purtătoare de dobândă. Dobânda va fi raportată Comisiei. Dacă Comisia decide astfel, pe baza unei propuneri din partea RNAF, dobânda poate fi reinvestită în program.

4. Monitorizare și evaluare

Implementarea acestui program va fi monitorizată de către Comitetul mixt de monitorizare (CMM). Acesta include RNAF, CNA și serviciile Comisiei. CMM se va întâlni cel puțin o dată pe an, pentru a trece în revistă toate programele finanțate prin PHARE, cu scopul de a evalua progresele acestora în ceea ce privește îndeplinirea obiectivelor stabilite în memorandumurile de finanțare și în Parteneriatul pentru aderare. CMM poate recomanda o schimbare a priorităților și/sau realocarea fondurilor PHARE. În plus, CMM va analiza o dată pe an progresele înregistrate de programele de asistență finanțate din fonduri de preaderare ale Uniunii Europene (PHARE, ISPA și SAPARD).

În ceea ce privește programele PHARE, CMM va fi asistat de subcomitete sectoriale de monitorizare (SMSC), care vor include CNA, RAP al fiecărei agenții de imple-

mentare (și al OPCP, când este cazul) și reprezentanți ai serviciilor Comisiei. SMSC va analiza în detaliu progresul înregistrat de fiecare program, inclusiv componentele și contractele acestuia, împărțite de către CMM în sectoare de monitorizare potrivite. Fiecare sector va fi supravegheat de către un SMSC pe baza unor rapoarte periodice de monitorizare întocmite de către Agenția de implementare, precum și a unor evaluări intermediare realizate de către evaluatori independenți. SMSC va face recomandări cu privire la aspecte legate de management și de proiectare, asigurând în același timp punerea acestora în aplicare. SMSC va raporta CMM căruia îi va înainta opinii generale detaliate cu privire la toate programele finanțate prin PHARE din sectorul său.

Serviciile Comisiei vor trebui să asigure că o evaluare ex post este realizată după încheierea programului.

5. Audit și măsuri antifraudă

a) Măsuri luate de către țările candidate

În fiecare an un plan de audit și un rezumat al constatărilor auditărilor îndeplinite vor trebui să fie transmise Comisiei. Rapoarte de audit vor trebui să fie puse la dispoziția Comisiei.

Un control financiar corespunzător cu privire la implementarea programului va trebui să fie îndeplinit de către autoritatea națională de control financiar competentă.

Țările beneficiare vor trebui să asigure investigarea și tratamentul satisfăcător al cazurilor suspectate și adevărate de fraudă și neregularitate în urma controalelor naționale sau comunitare.

Neregularitate va trebui să însemne orice încălcare a unei prevederi a legii Comunității rezultând dintr-un act sau dintr-o omitere de către un operator economic, care are sau ar avea efectul de a prejudicia bugetul general al Comunităților Europene sau bugetele gestionate de ele, fie prin reducerea ori pierderea veniturilor rezultând din sursele proprii colectate direct în numele Comunităților, sau printr-un articol nejustificat de cheltuială.

Frauda va trebui să însemne orice act intenționat sau omisiune în legătură cu:

- (i) utilizarea sau prezentarea unor declarații ori documente false, incorecte sau incomplete, care are ca efect reținerea necorespunzătoare sau în mod greșit a unor fonduri din bugetul general al Comunităților Europene ori din bugetele administrate de Comunitățile Europene sau în numele acestora;
- (ii) nepunerea la dispoziție a informațiilor privind violarea unei obligații speciale, având același efect;
- (iii) folosirea incorectă a unor asemenea fonduri pentru alte scopuri decât cele pentru care acestea au fost acordate inițial.

b) Măsuri luate de către Comisie

Toate memorandumurile de finanțare, precum și contractele ce decurg din acestea fac obiectul supravegheții și controlului financiar de către Comisie (inclusiv de către Biroul European Antifraudă) și auditărilor de către Curtea de Control Europeană. Aceasta include măsuri, cum ar fi: verificarea ex ante a licitațiilor și contractelor, făcută de către delegația din țara candidată respectivă, și verificări la fața locului.

Pentru a asigura protecția eficientă a intereselor financiare ale Comunității, Comisia poate dispune verificări la fața locului și inspecții în conformitate cu procedurile prevăzute de Regulamentul Consiliului (Euratom, EC) nr. 2.185/96⁴⁾.

³⁾ În special, dar nu exclusiv, conturile administrate de Fondul Național, CFCU și agențiile de implementare.

⁴⁾ Jurnalul Oficial nr. L 292; 15 noiembrie 1996; p. 2—5.

Conturile și operațiunile financiare ale Fondului Național, precum și, acolo unde acest lucru este aplicabil, ale OPCP și ale tuturor agențiilor de implementare respective pot fi controlate la latitudinea Comisiei de către un auditor din exterior contractat de către Comisie, fără ca acest lucru să influențeze defavorabil asupra responsabilităților Comisiei și ale Curții de Conturi a Uniunii Europene, după cum se menționează în Condițiile generale privind memorandumurile de finanțare, anexate la acordul-cadru.

6. Transparență și publicitate

În implementarea acestui program Comisia va trebui să asigure maximum de transparență acțiunilor Uniunii Europene în țările candidate PHARE. În acest sens Comisia va trebui să aplice în mod consecvent prevederile din nota „Informare și publicitate pentru programele PHARE ale Comunităților Europene“.

ANEXA Nr. 3 (D)

INFORMARE ȘI PUBLICITATE pentru programele PHARE, ISPA și SAPARD ale Comunităților Europene

1. Obiectiv și sferă de acțiune

Măsurile de informare și publicitate privind asistența din partea Comunității Europene prin Programul PHARE au intenția de a crește gradul de conștientizare a publicului și transparența acțiunilor UE, precum și de a crea o imagine consistentă privind măsurile respective în toate țările beneficiare. Informarea și publicitatea privesc măsurile care primesc o contribuție de la Programul PHARE.

2. Principii generale

Fiecare responsabil cu autorizarea programului care răspunde de implementarea memorandumurilor de finanțare și a altor forme de asistență va răspunde pentru publicitatea la fața locului. Această acțiune se va desfășura în cooperare cu delegațiile Comisiei Europene, care vor fi informate asupra demersurilor făcute în acest scop.

Autoritățile naționale și regionale competente vor desfășura activitățile necesare pentru a asigura aplicarea efectivă a acestor aranjamente și pentru a colabora cu delegația Comisiei Europene la fața locului.

Măsurile de informare și publicitate descrise mai jos se bazează pe prevederile reglementărilor și deciziilor ce se aplică fondurilor structurale. Acestea sunt:

— Regulamentul (CEE) 1.159/2000; Jurnalul Oficial al Comunităților Europene nr. L 130/30 din 31 mai 2000;

— Decizia Comisiei din 31 mai 1994; Jurnalul Oficial al Comunităților Europene nr. L 152/39 din 18 iunie 1994.

Prevederi specifice privind ISPA sunt incluse în:

— Decizia Comisiei din 22 iunie 2001; Jurnalul Oficial al Comunităților Europene nr. L182/58.

Măsurile de informare și publicitate trebuie să fie conforme cu prevederile reglementărilor și deciziilor menționate mai sus. Un manual de conformitate poate fi pus la dispoziția autorităților naționale, regionale și locale de către delegația Comisiei Europene din țara respectivă.

3. Informarea și publicitatea privind programele PHARE

Informarea și publicitatea vor face subiectul unui set de măsuri coerente, definite de autoritățile naționale, regionale și locale competente, în colaborare cu delegațiile Comisiei Europene pentru toată durata memorandumului de finanțare, și vor privi atât programele, cât și alte forme de asistență.

Costul informării și publicității referitoare la proiecte individuale va fi suportat din bugetul alocat proiectelor respective.

Când programele PHARE sunt implementate, se vor aplica măsurile menționate mai jos la lit. a) și b):

a) Autoritățile competente din țările beneficiare trebuie să publice conținutul programelor și al altor forme de asistență în forma cea mai potrivită. Ele trebuie să asigure faptul că asemenea documente sunt distribuite în mod corespunzător și trebuie să le pună la dispoziția părților interesate. Ele trebuie să asigure prezentarea consecventă pe tot teritoriul țării beneficiare a materialelor de informare și publicitate produse.

b) Măsurile de informare și publicitate la fața locului trebuie să cuprindă următoarele:

(i) în cazul investițiilor de infrastructură cu un cost ce depășește 1 milion euro;

— panouri ridicate pe locurile respective, care să fie instalate în concordanță cu prevederile reglementărilor și deciziilor menționate în paragraful 2 de mai sus, și specificații tehnice din manual, care să fie furnizate de către delegația Comisiei Europene din țara respectivă;

— plăcuțe permanente pentru lucrările de infrastructură accesibile publicului larg, care să fie instalate conform prevederilor reglementărilor și deciziilor menționate în paragraful 2 de mai sus, și specificații tehnice din manual, care să fie furnizate de către delegația Comisiei Europene din țara respectivă;

(ii) în cazul investițiilor productive, măsuri pentru dezvoltarea potențialului local și orice alte măsuri beneficiind de finanțare PHARE, ISPA sau SAPARD;

— măsuri care să conștientizeze beneficiarii potențiali și publicul larg cu privire la asistența PHARE, ISPA sau SAPARD, în concordanță cu reglementările citate la paragraful 3b(i) de mai sus;

— măsuri adresate solicitanților de ajutoare de stat, parțial finanțate de PHARE, ISPA sau SAPARD, sub forma unei indicații în formularele care trebuie să fie completate de acești solicitanți, că o parte a ajutorului vine din partea UE și, în mod special, prin programele PHARE, ISPA sau SAPARD, în concordanță cu reglementările de mai sus.

4. Transparența asistenței UE în cercurile de afaceri, printre potențialii beneficiari și pentru publicul larg

4.1. Cercurile de afaceri

Cercurile de afaceri trebuie implicate cât mai mult posibil în asistența care le privește în modul cel mai direct.

Autoritățile responsabile cu implementarea asistenței vor asigura existența canalelor potrivite pentru diseminarea informațiilor către potențialii beneficiari, în special către întreprinderile mici și mijlocii. Acestea trebuie să cuprindă și o indicație privind procedurile administrative care trebuie urmate.

4.2. Alți beneficiari potențiali

Autoritățile responsabile cu implementarea asistenței vor asigura existența canalelor potrivite pentru diseminarea informațiilor către toate persoanele care beneficiază sau care ar putea beneficia de măsuri privind instruirea, ocuparea forței de muncă sau dezvoltarea resurselor umane. În acest sens se va asigura cooperarea dintre organismele de învățământ profesional implicate în ocuparea forței de muncă, afaceri și grupurile de afaceri, centrele de instruire și organizațiile neguvernamentale.

Formulare

Formularele emise de autoritățile naționale, regionale sau locale privind anunțarea, solicitarea și acordarea de fonduri nerambursabile de asistență destinate beneficiarilor finali sau oricărei alte entități eligibile pentru asemenea asistență vor trebui să indice faptul că UE și, în mod special, programele PHARE, ISPA sau SAPARD furnizează sprijinul financiar. Notificarea de asistență transmisă beneficiarilor va menționa volumul sau procentul de asistență finanțat de programul în cauză. Dacă asemenea documente poartă stema națională sau regională, ele vor purta, de asemenea, și însemnul UE de aceeași mărime.

4.3. Publicul larg*Mass-media*

Autoritățile competente vor informa mass-media, în maniera cea mai potrivită, despre acțiunile cofinanțate de UE și, în special, de PHARE, ISPA sau SAPARD. Asemenea participare va fi reflectată în mod corect în această informare.

În acest scop, lansarea operațiunilor (după ce au fost adoptate de Comisie) și fazele importante ale implementării lor vor face subiectul unor măsuri de informare, cu precădere în mass-media regională (presă, radio și televiziune). Trebuie asigurată o colaborare corespunzătoare cu delegația Comisiei Europene din țara beneficiară.

Principiile menționate în cele două paragrafe precedente se vor aplica anunțurilor, cum ar fi comunicate de presă sau comunicate de publicitate.

Acțiuni de informare

Organizarea de acțiuni de informare, cum ar fi: conferințe, seminarii, târguri și expoziții în legătură cu implementarea operațiunilor parțial finanțate de programele PHARE, ISPA sau SAPARD, va urmări să facă explicită participarea UE. Poate fi folosită ocazia pentru a se expune steagurile europene în camerele unde au loc întâlniri și se pune emblema UE pe documente, în funcție de situație. Delegația Comisiei Europene din țara beneficiară va ajuta, după necesități, la pregătirea și realizarea acestor evenimente.

Materiale de informare

Publicațiile (cum ar fi broșuri și pliante) despre programe și măsuri similare finanțate sau cofinanțate de PHARE, ISPA sau SAPARD trebuie să conțină pe pagina de titlu o indicație clară a participării UE, precum și simbolul UE, în cazul în care stema națională sau regională este folosită.

În cazul în care asemenea publicații includ o prefață, aceasta trebuie semnată atât de persoana responsabilă în țara beneficiară, cât și, pentru Comisie, de delegatul Comisiei, pentru a asigura faptul că participarea UE este clară.

Aceste publicații se vor referi la organismele naționale și regionale responsabile cu informarea părților interesate.

Principiile menționate mai sus se vor aplica, de asemenea, și materialelor audiovizuale.

5. Aranjamente speciale privind panouri, plăcuțe permanente și postere

Pentru a asigura transparența măsurilor finanțate parțial de programele PHARE, ISPA sau SAPARD, țările beneficiare vor asigura faptul că următoarele măsuri de informare și publicitate se supun următoarelor:

Panouri

Panourile care furnizează informații privind participarea UE la finanțarea investiției trebuie ridicate la locul tuturor proiectelor în care participarea UE ajunge până la 1 milion euro sau mai mult. Chiar în cazul în care autoritățile naționale sau regionale competente nu ridică un panou care să anunțe propria lor implicare în finanțare, asistența UE trebuie menționată oricum pe un panou special. Panourile trebuie să fie de o mărime corespunzătoare anvergurii operațiunii (ținându-se seama de mărimea cofinanțării din partea UE) și trebuie să fie pregătite conform instrucțiunilor prevăzute în manualul tehnic ce se poate obține de la delegațiile Comisiei Europene, la care se face referire mai sus.

Panourile vor fi mutate din loc nu mai devreme de 6 luni după terminarea lucrărilor și înlocuite, în cazurile în care este posibil, cu o plăcuță permanentă, în conformitate cu specificațiile descrise în manualul tehnic la care se face referire mai sus.

Plăcuțe permanente

Plăcuțe permanente ar trebui amplasate în zonele accesibile publicului larg (centre de congrese, aeroporturi, stații etc.). În plus față de însemnul UE, asemenea plăcuțe trebuie să specifice partea finanțată de UE, alături de o mențiune a programului în cauză (PHARE, ISPA sau SAPARD).

În cazul în care o autoritate națională, regională sau locală ori un alt beneficiar decide să ridice un panou, să plaseze o plăcuță permanentă, să afișeze un poster sau să ia orice altă măsură pentru a da informații despre proiecte cu un cost mai mic de 1 milion euro, participarea UE trebuie, de asemenea, să fie indicată.

6. Prevederi finale

Autoritățile naționale, regionale sau locale implicate pot lua în orice situație măsuri suplimentare, dacă le consideră necesare. Ele vor consulta delegația Comisiei Europene și o vor informa despre inițiativele pe care le au în vedere, astfel încât aceasta să poată participa în mod corespunzător la realizarea acestora.

Pentru a înlesni implementarea acestor prevederi, Comisia, prin intermediul delegațiilor sale la fața locului, va asigura asistență tehnică sub forma îndrumării asupra cerințelor de design, în cazul în care este necesar. Se va realiza un manual, scris în limba țării respective, care va conține indicații detaliate în formă electronică și acesta va fi disponibil la cerere.

GUVERNUL ROMÂNIEI**ORDONANȚĂ****privind înființarea, organizarea și funcționarea Autorității Naționale pentru Persoanele cu Handicap**

În temeiul prevederilor art. 107 din Constituție și ale art. 1 pct. VI.5 din Legea nr. 680/2002 privind abilitarea Guvernului de a emite ordonanțe,

Guvernul României adoptă prezenta ordonanță.

Art. 1. — (1) Se înființează Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap, denumită în continuare *Autoritatea*, ca organ de specialitate al administrației publice centrale, cu personalitate juridică, în subordinea Guvernului, sub directă coordonare a ministrului pentru coordonarea Secretariatului General al Guvernului, prin reorganizarea

Secretariatului de Stat pentru Persoanele cu Handicap, organ de specialitate al administrației publice centrale aflat în subordinea Ministerului Sănătății și Familiei, care se desființează.

(2) Autoritatea are sediul în municipiul București, Calea Victoriei nr. 194, sectorul 1.

(3) Autoritatea coordonează la nivel central activitățile de protecție specială și promovare a drepturilor persoanelor cu handicap, elaborează politicile, strategiile și standardele în domeniul promovării drepturilor persoanelor cu handicap, asigură urmărirea aplicării reglementărilor din domeniul propriu și controlul activităților de protecție specială a persoanelor cu handicap.

Art. 2. — Atribuțiile inspectoratelor de stat teritoriale pentru persoanele cu handicap privind acordarea și plata de la bugetul de stat a drepturilor cuvenite, potrivit legii, persoanelor cu handicap se preiau, în termen de 60 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe, de către consiliile județene, respectiv consiliile locale ale sectoarelor municipiului București, care le vor exercita prin serviciile publice de asistență socială înființate potrivit legii.

Art. 3. — (1) Pentru realizarea obiectivelor în domeniul protecției speciale a persoanelor cu handicap, Autoritatea îndeplinește următoarele funcții:

a) de strategie — prin care asigură fundamentarea, elaborarea, supunerea spre aprobare Guvernului, precum și aplicarea strategiei naționale în domeniu și a programelor de reformă în domeniul protecției speciale a persoanelor cu handicap, cu respectarea tratatelor internaționale la care România este parte;

b) de reglementare — prin care asigură elaborarea cadrului normativ necesar în vederea realizării obiectivelor Strategiei naționale privind protecția specială și integrarea socială a persoanelor cu handicap și armonizării legislației interne cu principiile și normele tratatelor internaționale la care România este parte;

c) de administrare — prin care asigură gestionarea bunurilor din domeniul public și privat al statului, pe care le are în administrare sau în folosință, după caz;

d) de autoritate de stat — prin care exercită controlul asupra modului în care sunt respectate și promovate de către instituțiile publice și celelalte persoane juridice drepturile persoanelor cu handicap în conformitate cu legislația în vigoare;

e) de reprezentare — prin care asigură, în domeniul său de activitate, reprezentarea pe plan intern și extern a statului român.

(2) În îndeplinirea atribuțiilor de control ce îi revin Autoritatea are dreptul să solicite informații și documente, în condițiile legii, de la orice persoană juridică publică sau privată ori persoane fizice implicate în sfera sa de competență, acestea având obligația de a le pune la dispoziție în termen de 15 zile calendaristice de la data solicitării.

Art. 4. — (1) În realizarea obiectivelor sale Autoritatea îndeplinește următoarele atribuții principale:

a) elaborează și supune spre aprobare Guvernului, cu avizul Secretariatului General al Guvernului, Strategia națională în domeniul protecției speciale a persoanelor cu handicap, în conformitate cu principiile și normele internaționale;

b) organizează, coordonează și controlează, prin inspecțiile regionale, realizarea măsurilor de protecție specială a persoanelor cu handicap și a strategiei naționale în domeniul respectiv;

c) inițiază, elaborează și avizează actele normative din domeniul protecției speciale a persoanelor cu handicap;

d) acționează pentru promovarea alternativelor de tip familial la protecția instituționalizată a persoanelor cu handicap, prin dezvoltarea și diversificarea serviciilor de recuperare și reintegrare ambulatorii;

e) analizează factorii carențiali, generatori ai handicapului, și stabilește măsurile adecvate de prevenire a apariției acestora;

f) monitorizează respectarea drepturilor persoanelor cu handicap, realizarea accesibilităților, întocmește analize și studii în domeniu și elaborează metodologii de aplicare a

măsurilor ce se impun pentru ameliorarea situației în această materie;

g) întocmește studii în vederea propunerii unor măsuri de diversificare a resurselor economico-financiare, destinate susținerii acțiunilor de protecție specială a persoanelor cu handicap și creșterii eficienței în gestionarea acestor resurse;

h) realizează îndrumarea și controlul în aplicarea și respectarea legislației în domeniul protecției speciale a persoanelor cu handicap, cu privire la aplicarea politicilor și standardelor în activitatea instituțiilor de protecție specială a persoanelor cu handicap, aflate în coordonarea sa;

i) organizează activitatea de selecționare a personalului pentru aparatul propriu și pentru structurile subordonate, de evaluare periodică, precum și de perfecționare a pregătirii profesionale a acestuia;

j) organizează activitatea de instruire a personalului din cadrul instituțiilor de protecție specială a persoanelor cu handicap, aflate în coordonarea acesteia, în colaborare cu autoritățile administrației publice locale;

k) inițiază, cu avizul Secretariatului General al Guvernului, implementează și evaluează proiectele cu finanțare externă în domeniul protecției speciale a persoanelor cu handicap;

l) finanțează și cofinanțează programe și proiecte în domeniul protecției speciale a persoanelor cu handicap;

m) colaborează cu ministerele și celelalte organe de specialitate ale administrației publice centrale din subordinea Guvernului sau a ministerelor, cu autoritățile administrației publice locale, precum și cu organizațiile neguvernamentale, în acțiuni sociale comune de educație și protecție specială a persoanelor cu handicap, în vederea atenuării, limitării sau eliminării consecințelor handicapului, precum și a reabilitării profesionale și integrării lor în societate;

n) inițiază, negociază și încheie, prin împuternicirea Guvernului, documente de cooperare internațională în domeniul protecției persoanelor cu handicap;

o) dezvoltă un sistem de informație și consultanță accesibil persoanelor cu handicap și familiilor acestora;

p) sprijină crearea unei rețele naționale de unități protejate, ca parte a unei strategii globale de angajare în muncă a persoanelor cu handicap;

r) elaborează, coordonează și monitorizează planurile de acțiune privind implementarea strategiilor în domeniu;

s) urmărește implementarea planului național de acțiune în acest domeniu;

ș) asigură crearea și dezvoltarea unei baze de date referitoare la persoanele cu handicap, compatibilă cu cea a sistemului național de asistență socială;

t) elaborează standarde privind calitatea serviciilor oferite persoanelor cu handicap;

ț) evaluează necesarul și calitatea serviciilor, stabilește planuri noi de dezvoltare a serviciilor pe baza nevoilor reale din comunitate;

u) coordonează și evaluează activitatea comisiilor de expertiză medicală a persoanelor cu handicap pentru adulți, informând despre aceasta autoritățile administrației publice locale;

v) autorizează persoanele juridice de drept public sau privat, cu avizul Secretariatului General al Guvernului, să desfășoare activități în domeniul protecției speciale a persoanelor cu handicap;

x) realizează inspecții ale serviciilor prestate persoanelor cu handicap în cadrul instituțiilor de protecție specială a persoanelor cu handicap;

y) controlează modul de respectare a reglementărilor legale în vigoare în domeniul protecției speciale a persoanelor cu handicap.

(2) Autoritatea îndeplinește orice alte atribuții stabilite prin acte normative în domeniul său de activitate.

Art. 5. — (1) Autoritatea este condusă de un președinte, ajutat de un vicepreședinte, numiți prin decizie a primului-ministru, și asimilați, din punct de vedere al salarizării și al celorlalte drepturi, cu funcțiile de secretar de stat, respectiv de subsecretar de stat.

(2) Președintele Autorității este ordonator principal de credite.

(3) Președintele conduce întreaga activitate a Autorității și o reprezintă în raporturile cu Guvernul, cu Secretariatul General al Guvernului, cu ministerele și celelalte organe de specialitate ale administrației publice centrale, cu autoritățile administrației publice locale, cu alte instituții publice, precum și cu persoanele juridice și fizice, române sau străine.

(4) În exercitarea atribuțiilor sale președintele emite ordine și instrucțiuni.

Art. 6. — (1) Autoritatea are un secretar general, funcționar public, numit și salarizat în condițiile legii.

(2) Secretarul general îndeplinește atribuțiile și responsabilitățile prevăzute la art. 49 alin. (2) din Legea nr. 90/2001 privind organizarea și funcționarea Guvernului României și a ministerelor.

(3) Secretarul general îndeplinește și alte atribuții stabilite de președinte sau prevăzute în regulamentul de organizare și funcționare a Autorității.

Art. 7. — (1) Autoritatea este încadrată cu funcționari publici și personal contractual, potrivit legii.

(2) Salarizarea personalului Autorității și a personalului din cadrul unităților subordonate se face în condițiile legii.

Art. 8. — (1) Numărul maxim de posturi pentru aparatul central al Autorității este de 75, exclusiv președintele și vicepreședintele, iar pentru unitățile subordonate este de 135.

(2) Încadrarea pe posturile aprobate se va realiza în termen de maximum 60 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei ordonanțe, în condițiile legii.

(3) Pe această perioadă personalul angajat al Secretariatului de Stat pentru Persoanele cu Handicap, al inspectoratelor de stat teritoriale pentru persoanele cu handicap și al Institutului Național de Studii și Strategii privind Problemele Persoanelor cu Handicap, care se reorganizează potrivit prevederilor prezentei ordonanțe, va continua să fie salarizat conform legii.

(4) Structura organizatorică a Autorității se aprobă prin ordin al ministrului pentru coordonarea Secretariatului General al Guvernului.

(5) Cheltuielile curente și de capital ale Autorității și unităților subordonate sunt finanțate de la bugetul de stat.

(6) Statul de funcții, precum și regulamentul de organizare și funcționare se aprobă prin ordin al președintelui Autorității, cu avizul Secretariatului General al Guvernului.

Art. 9. — (1) În structura Autorității funcționează Comisia superioară de expertiză medicală a persoanelor cu handicap pentru adulți, denumită în continuare *Comisia superioară*, cu activitate decizională în soluționarea contestațiilor la certificatele de încadrare într-o categorie de persoane cu handicap, emise de comisiile județene sau ale sectoarelor municipiului București.

(2) Comisia superioară se numește prin ordin al președintelui Autorității și are următoarea componență:

- președinte, medic de expertiză medicală și de recuperare a capacității de muncă;
- doi medici specialiști, în funcție de afecțiunea care produce handicapul;
- un psiholog;
- un reprezentant desemnat de organizațiile neguvernamentale, care desfășoară activități de protecție specială a persoanelor cu handicap.

(3) Președintele Comisiei superioare se angajează prin concurs, în condițiile legii.

(4) ceilalți membri ai Comisiei superioare au dreptul la o indemnizație de ședință. Cuantumul lunar brut al

indemnizațiilor de ședință, pentru fiecare membru al Comisiei superioare, nu poate depăși cuantumul salariului mediu net pe economie, comunicat de Institutul Național de Statistică, corespunzător lunii ianuarie a fiecărui an, și se acordă proporțional cu numărul de ședințe la care a participat.

(5) Regulamentul de organizare și funcționare a Comisiei superioare se aprobă prin ordin al președintelui Autorității, cu avizul Secretariatului General al Guvernului.

Art. 10. — În subordinea Autorității funcționează 8 inspecții regionale, denumite în continuare *Inspecții*, și Institutul Național pentru Prevenirea și Combaterea Excluziunii Sociale a Persoanelor cu Handicap, potrivit anexei care face parte integrantă din prezenta ordonanță.

Art. 11. — (1) Inspecțiile se înființează, se organizează și funcționează ca instituții publice, cu personalitate juridică, în subordinea Autorității.

(2) Inspecțiile vor îndeplini următoarele atribuții principale:

a) controlează modul de respectare a reglementărilor legale în vigoare în domeniul protecției speciale a persoanelor cu handicap și aplică sancțiunile prevăzute de lege;

b) monitorizează modul de aplicare a politicilor de protecție specială a persoanelor cu handicap;

c) verifică realizarea accesibilităților de către autoritățile sau instituțiile care au această obligație, potrivit legii, și aplică sancțiunile prevăzute de lege;

d) orice alte atribuții stabilite prin ordin al președintelui Autorității.

(3) Inspecțiile vor funcționa în actualele sedii ale inspectoratelor de stat teritoriale pentru persoanele cu handicap din județele corespunzătoare reședinței de regiune și vor avea în patrimoniu toate bunurile mobile și imobile ale acestora.

(4) În domeniul de activitate al Autorității, pentru problemele referitoare la copiii cu handicap, Inspecțiile colaborează cu Autoritatea Națională pentru Protecția Copilului și Adopție.

(5) Inspecțiile sunt conduse de un inspector-șef, numit pe bază de concurs de președintele Autorității. Inspectorul-șef are calitatea de ordonator terțiar de credite.

(6) Statul de funcții, precum și regulamentul de organizare și funcționare ale Inspecțiilor se aprobă prin ordin al președintelui Autorității, cu avizul Secretariatului General al Guvernului.

Art. 12. — (1) În subordinea Autorității funcționează Institutul Național pentru Prevenirea și Combaterea Excluziunii Sociale a Persoanelor cu Handicap, instituție publică cu personalitate juridică, înființată prin reorganizarea Institutului Național de Studii și Strategii privind Problemele Persoanelor cu Handicap, care se desființează.

(2) Institutul Național pentru Prevenirea și Combaterea Excluziunii Sociale a Persoanelor cu Handicap, denumit în continuare *Institutul*, are sediul în București, str. Cezar Bolliac nr. 42, sectorul 3.

(3) Institutul este condus de un director, numit pe bază de concurs de către președintele Autorității, cu avizul Secretariatului General al Guvernului.

(4) Statul de funcții, precum și regulamentul de organizare și funcționare ale Institutului se aprobă prin ordin al președintelui Autorității, cu avizul Secretariatului General al Guvernului.

Art. 13. — (1) În subordinea consiliilor județene și a consiliilor locale ale sectoarelor municipiului București se înființează comisii de expertiză medicală a persoanelor cu handicap pentru adulți, denumite în continuare *Comisii*, cu avizul pentru conformitate al Autorității.

(2) Comisiile se organizează în subordinea consiliilor județene, respectiv a consiliilor locale ale sectoarelor municipiului București, cu activitate decizională în materia încadrării persoanelor în grad de handicap. Activitatea Comisiilor este coordonată metodologic de Comisia superioară.

(3) Încadrarea sau respingerea încadrării într-o categorie de persoane cu handicap care necesită protecție specială în raport cu gradul de handicap se atestă prin certificat emis de Comisii. Eliberarea certificatului este scutită de taxa de timbru.

(4) Certificatele emise potrivit alin. (3) pot fi contestate, în termen de 30 de zile calendaristice de la comunicare, la Comisia superioară. Contestația va fi soluționată prin decizie, în termen de 45 de zile lucrătoare de la data înregistrării.

(5) Deciziile emise de Comisia superioară pot fi atacate potrivit Legii contenciosului administrativ nr. 29/1990, cu modificările ulterioare, cererile adresate instanței fiind scutite de taxa judiciară de timbru.

(6) În exercitarea atribuțiilor ce le revin Comisiile reprezintă consiliul județean, respectiv consiliile locale ale sectoarelor municipiului București.

(7) Comisiile se înființează prin hotărâre a consiliilor județene, respectiv a consiliilor locale ale sectoarelor municipiului București, și au următoarea componență:

— un președinte, medic specialist în expertiza capacității de muncă;

— doi medici specialiști, în funcție de afecțiunea care produce handicapul;

— un psiholog;

— un reprezentant desemnat de organizațiile neguvernamentale care desfășoară activități de protecție specială a persoanelor cu handicap.

(8) Președintele Comisiei este funcționar public, face parte din structura de personal a serviciului public de asistență socială și se supune prevederilor Legii nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici, cu modificările și completările ulterioare, fiind salarizat conform legii.

(9) Ceilalți membri ai Comisiilor au dreptul la o indemnizație de ședință. Cuantumul lunar brut al indemnizațiilor de ședință, pentru fiecare membru al Comisiilor, nu poate depăși salariul mediu net pe economie, comunicat de Institutul Național de Statistică, corespunzător lunii ianuarie a fiecărui an, și se acordă proporțional cu numărul de ședințe la care a participat.

(10) Cheltuielile curente și de capital necesare funcționării Comisiilor se asigură din bugetele consiliilor județene, respectiv ale consiliilor locale ale sectoarelor municipiului București.

Art. 14. — (1) Patrimoniul format din totalitatea bunurilor mobile și imobile, stabilit pe baza bilanțului contabil încheiat la 31 decembrie 2002, deținut de inspectoratele de stat teritoriale pentru persoanele cu handicap care se desființează, cu excepția celor prevăzute la art. 11 alin. (3), se preia pe bază de protocol de predare-preluare încheiat între inspectoratele de stat teritoriale pentru persoanele cu handicap și consiliile județene, în termen de 60 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe.

(2) Baza de date, informațiile și fondul documentaristic vor fi predate pe bază de proces-verbal încheiat între inspectoratele de stat teritoriale pentru persoanele cu handicap care se desființează și președinții consiliilor județene, respectiv primarii sectoarelor municipiului București, în termen de 60 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe.

(3) Patrimoniul format din totalitatea bunurilor mobile și imobile, care a aparținut inspectoratelor de stat teritoriale pentru persoanele cu handicap din județele corespondente reședinței de regiune, va fi predat pe bază de protocol de predare-preluare încheiat între inspectoratul care se desființează și inspecția regională corespunzătoare, în termen de 60 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe.

Art. 15. — Autoritatea, consiliile județene și, respectiv, consiliile locale ale sectoarelor municipiului București au obligația de a asigura condiții corespunzătoare de

funcționare a Comisiilor, astfel încât să se evite aglomerațiile, tratamentul nedemn și întârzierea rezolvării cererilor cetățenilor.

Art. 16. — Autoritatea utilizează un parc propriu de mijloace de transport, format din 3 autoturisme pentru aparatul propriu și 10 autoturisme repartizate unităților subordonate. Consumul lunar normal de carburanți se stabilește potrivit dispozițiilor legale în vigoare.

Art. 17. — Asociația Nevăzătorilor din România, Asociația Surzilor din România, Asociația Invalizilor de Război Nevăzători din România și Liga Națională a Organizațiilor cu Personal Handicapat din Cooperația Meșesugărească pot primi, potrivit legilor bugetare anuale, subvenții de la bugetul de stat prin bugetul Autorității.

Art. 18. — (1) Drepturile acordate persoanelor cu handicap potrivit legii, de la bugetul de stat, se vor plăti prin bugetele proprii ale consiliilor județene și consiliilor locale ale sectoarelor municipiului București din transferurile de la bugetul de stat către bugetele locale, prevăzute cu această destinație în bugetul Autorității.

(2) Se autorizează Ministerul Finanțelor Publice să introducă modificări în structura bugetului de stat pe anul 2003, respectiv în bugetul Ministerului Sănătății și Familiei, și să aprobe structura bugetului Autorității, pe baza propunerilor ordonatorilor principali de credite.

(3) Se autorizează Ministerul Sănătății și Familiei și Autoritatea să efectueze pe baza datelor de execuție la 31 martie 2003 regularizarea creditelor bugetare deschise și plățile de casă efectuate.

(4) Ministerul Sănătății și Familiei va actualiza, în termen de 15 zile de la intrarea în vigoare a prezentei ordonanțe, structura posturilor și a cheltuielilor cu salariile pe anul 2003, ca urmare a aplicării prevederilor prezentei ordonanțe.

(5) Autoritatea va elabora, în termen de 15 zile de la intrarea în vigoare a prezentei ordonanțe, cu avizul Ministerului Finanțelor Publice, anexele privind structura posturilor și a cheltuielilor cu salariile.

Art. 19. — În cuprinsul actelor normative în vigoare denumirea „Secretariatul de Stat pentru Persoanele cu Handicap” se înlocuiește cu denumirea „Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap”.

Art. 20. — Anexa nr. 1 „Organele de specialitate ale administrației publice centrale a căror activitate este coordonată în mod direct de ministrul pentru coordonarea Secretariatului General al Guvernului” la Hotărârea Guvernului nr. 900/2001 pentru organizarea și stabilirea atribuțiilor Secretariatului General al Guvernului, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 592 din 20 septembrie 2001, se completează cu un nou punct, punctul 3, care va avea următorul cuprins:

„3. Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap”.

Art. 21. — Pe data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe se abrogă:

a) Hotărârea Guvernului nr. 1.100/1990 pentru înființarea Secretariatului de Stat pentru Handicapați, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 295 din 21 noiembrie 1992;

b) art. 1 alin. (2), art. 9—14 și pct. I al lit. A din anexa nr. 2 la Hotărârea Guvernului nr. 22/2001 privind organizarea și funcționarea Ministerului Sănătății și Familiei, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 16 din 10 ianuarie 2001, cu modificările și completările ulterioare;

c) art. 22, 24—29 și 51¹ din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 102/1999 privind protecția specială și încadrarea în muncă a persoanelor cu handicap, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 310 din 30 iunie 1999, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 519/2002, cu modificările ulterioare;

d) Ordinul ministrului sănătății și familiei nr. 436/2002 privind aprobarea structurii organizatorice a Secretariatului de Stat pentru Persoanele cu Handicap, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 521 din 18 iulie 2002.

PRIM-MINISTRU
ADRIAN NĂSTASE

Contrasemnează:
Ministrul pentru coordonarea
Secretariatului General al Guvernului,
Petru Șerban Mihăilescu
Ministrul sănătății și familiei,
Daniela Bartoș
Ministrul administrației publice,
Octav Cozmâncă
Ministrul muncii și solidarității sociale,
Marian Sârbu
p. Ministrul finanțelor publice,
Gheorghe Gherghina,
secretar de stat

București, 30 ianuarie 2003.
Nr. 14.

ANEXĂ

UNITĂȚILE

care funcționează în subordinea Autorității Naționale pentru Persoanele cu Handicap

1. Institutul Național pentru Prevenirea și Combaterea Excluziunii Sociale a Persoanelor cu Handicap, cu sediul în municipiul București, str. Cezar Bolliac nr. 42, sectorul 3.

2. Inspectia Regională București, cu sediul în municipiul București, str. Căuzași nr. 26, sectorul 3, care cuprinde:

- municipiul București;
- județul Ilfov.

3. Inspectia Regională Vaslui, cu sediul în municipiul Vaslui, str. Mihail Kogălniceanu nr. 25, care are arondate următoarele județe:

- județul Bacău;
- județul Botoșani;
- județul Iași;
- județul Neamț;
- județul Suceava;
- județul Vaslui.

4. Inspectia Regională Satu Mare, cu sediul în municipiul Satu Mare, str. Aurora bl. E13, care are arondate următoarele județe:

- județul Bihor;
- județul Bistrița-Năsăud;
- județul Cluj;
- județul Maramureș;
- județul Satu Mare;
- județul Sălaj.

5. Inspectia Regională Arad, cu sediul în municipiul Arad, str. Barițiu nr. 16, care are arondate următoarele județe:

- județul Arad;
- județul Caraș-Severin;
- județul Hunedoara;
- județul Timis.

6. Inspectia Regională Vâlcea, cu sediul în municipiul Râmnicu Vâlcea, str. Carol nr. 23, care are arondate următoarele județe:

- județul Dolj;

- județul Gorj;
- județul Mehedinți;
- județul Olt;
- județul Vâlcea.

7. Inspectia Regională Argeș, cu sediul în municipiul Pitești, Str. Frasinului nr. 10, care are arondate următoarele județe:

- județul Argeș;
- județul Călărași;
- județul Dâmbovița;
- județul Giurgiu;
- județul Ialomița;
- județul Prahova;
- județul Teleorman.

8. Inspectia Regională Mureș, cu sediul în municipiul Târgu Mureș, str. Victor Babeș nr. 12, care are arondate următoarele județe:

- județul Alba;
- județul Brașov;
- județul Covasna;
- județul Harghita;
- județul Mureș;
- județul Sibiu.

9. Inspectia Regională Vrancea, cu sediul în municipiul Focșani, str. Cuza Vodă nr. 56, care are arondate următoarele județe:

- județul Brăila;
- județul Buzău;
- județul Constanța;
- județul Galați;
- județul Tulcea;
- județul Vrancea.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, str. Izvor nr. 2–4, Palatul Parlamentului, sectorul 5, București, cont nr. 2511.1—12.1/ROL Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București și nr. 5069427282 Trezoreria sector 5, București (alocat numai persoanelor juridice bugetare).

Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1, bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 411.58.33 și 411.97.54, tel./fax 410.77.36.

Tiparul : Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, tel. 490.65.52, 335.01.11/2178 și 402.21.78, E-mail: marketing@ramo.ro, Internet: www.monitoruloficial.ro

---